

Figures de Catalunya

Antoni de Capmany i de Montpalau

Iniciador de l'escola històrica catalana

A despit de la seva decadència intel·lectual, Catalunya no deixà durant els segles XVI i XVII de mostrar interès pel seu passat i, quan arribà a les nostres latituds l'eco de la renovació historiogràfica que s'opera a França sota la influència de Mabillon, també aquí se'n fan sentir els seus efectes. El monestir de Bellpuig de les Avellanes, amb les eminents figures de Caresmar, Pasqual i Martí, va ésser potser el centre principal de la dita renovació. Sense aquests fets nacionals i estrangers fóra difícil d'explicar l'aparició d'un historiador com Antoni de Capmany i de Montpalau i d'una obra com les «Memòries històriques sobre la Marina, Comerç i Arts de l'antiga ciutat de Barcelona».

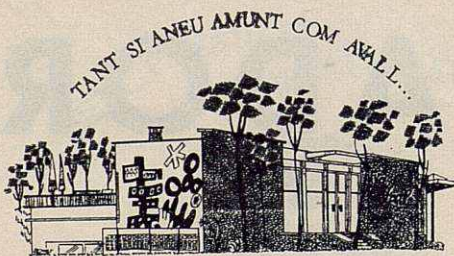
Capmany nasqué a Barcelona el 23 de novembre del 1742. Va fer estudis de Gramàtica, Humanitats i Lògica en el Seminari Tridentí de la dita ciutat, per a passar, en acabat, als estudis militars i ingressar com a cadet als Dragons de Mèrida. Era sots-tinent de les tropes lleugeres de Catalunya, quan esclatà la guerra amb Portugal, en la qual prengué part (1762). Això no obstant, tampoc no era la milícia la seva vocació essencial, i al 1770 sol·licità i obtingué el retir per a dedicar-se plenament a estudis històrics i literaris. Cap aquest temps va casar-se a Utrera amb una dama andalusa. Potser va ésser aquesta la causa de què visqués força temps allunyat de Catalunya. Una altra causa fou sens dubte el fet d'ésser vinculat pel govern espanyol a la persona i a l'obra del superintendent Pau Olavide. En col·laboració amb aquest personatge tre-

ballà en la colonització de Sierra Morena, i fou Capmany l'encarregat d'establir-hi famílies d'artesans i pagesos catalans. Fins a la caiguda d'Olavide, víctima dels rigors de la Inquisició, Capmany treballà al seu costat. Després de la seva caiguda es refugià a Madrid, no gaire segur que no l'abastés algun esquitx del procés inquisitiu. A la capital d'Espanya, on eren ben conegudes i considerades les seves activitats històriques, literàries i filològiques, fou molt ben rebut i al cap d'un temps nomenat membre de l'Acadèmia de la Història. En 1790, la mateixa acadèmia el nomenava secretari perpetu. Era també membre de les acadèmies de Bones Lletres de Sevilla i de Barcelona. Entre les missions que li foren encomanades en va haver de realitzar algunes a Catalunya, com és ara la visita dels Arxius Reials i l'ordenació de l'Arxiu del Reial Patrimoni. La guerra de la Independència llançà Capmany a noves activitats. Fugí de Madrid el 1808 i a diferència d'altres intel·lectuals, que s'afiliaren al partit afrancesat, Capmany sogué sense reserves el partit de la resistència. Extenuat i sense més roba que la que duia posada, arribà a Sevilla el primer de gener del 1809. Va revelar-se llavors un Capmany orador i polemista que, havent publicat uns mesos abans el seu «Centinella contra francesos», ara, a Cadis, publicava el diari «Centinella de la patria» i ocupava un escó en qualitat de diputat per Catalunya en les famoses Corts de l'any dotze. L'epidèmia que l'any següent delmà la població de Cadis, va dur-lo a la tomba el 14 de novembre; tenia setanta-un anys.

J. M.ª Maspons

RESTAURANTS

La Vall

Bateigs

Primeres Comunions

Casaments

Banquets

Fàcil aparcament

Espaiós parc infantil

Obert tot l'any

Can Farell

Especialitat en carns a la brasa

Camp de futbol

Km. 3,500 i 5,500 de la carretera de Caldes a Granollers

Tels. 87, 99 i 218

SANTA EULÀLIA DE RONSANA